

Grundfag A – Klinisk psykologi

Efterår 2021

7. semester

Pensumlisten findes på fagets side på Brightspace med links og oplysninger om semesterhylde

Bakker, M. J., Greven, C. U., Buitelaar, J. K. & Glennon, J. C. (2017). Practitioner review: Psychological treatments for children and adolescents with conduct disorder problems—A systematic review and meta-analysis. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 58(1), 4-18.
<https://doi.org/10.1111/jcpp.12590> [13 sider]

Oversigtsartikel omkring effekten af psykologisk behandling af gennemgribende adfærdsforstyrrelser (Conduct Disorder) hos børn og unge.

Bateman, A. & Fonagy, P. (1999). Effectiveness of partial hospitalization in the treatment of borderline personality disorder: A randomized controlled trial. *The American Journal of Psychiatry*, 156(10), 1563-1569. <https://doi.org/10.1176/ajp.156.10.1563> [7 sider]

En af de metodisk bedste undersøgelser af psykoterapeutisk behandling af borderline personlighedsforstyrrelser. Denne randomiserede og kontrollerede undersøgelse sammenligner effekten af mentaliseringsfokuseret terapi med, hvad der betragtes som standard psykiatrisk behandling af patienter med borderline personlighedsforstyrrelser.

Bateman, A. & Fonagy, P. (2007). *Mentaliseringsbaseret behandling af borderline- personlighedsforstyrrelse* (s. 137-185). Akademisk Forlag. [49 sider]

I dette tekstudvalg beskrives grundprincipper og en række centrale interventionsstrategier for mentaliseringsbaseret behandling af borderline personlighedsforstyrrelser.

Bateman, A. & Fonagy, P. (2010). Mentalization-based treatment and borderline personality disorder. I: J. Clarkin, P. Fonagy & G. O. Gabbard (Red.), *Psychodynamic psychotherapy for personality disorders: A clinical handbook* (s. 187-208). American Psychiatric Publishing. [22 sider]

Beskriver patologiforståelse og udvalgte elementer af mentaliseringsfokuseret psykoterapi, der internationalt er anerkendt som en af de mest lovende metoder til behandling af svære personlighedsforstyrrelser.

Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi* (2. udgave, kapitel 1-3, s. 21-66). Akademisk Forlag. [46 sider]

Oversigtskapitler i en god og enkel indføring i kognitiv adfærdsterapi.

Bleiberg, K. L. & Markowitz, J. C. (2014). Interpersonal psychotherapy for depression. I: D. H. Barlow (Red.), *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual* (5. udgave, kapitel 8, s. 332-352). Guilford Press. [19 sider]

Omhandler den særlige form for interpersonel psykoterapi specifikt rettet mod depression, der er udviklet med inspiration fra psykodynamisk teori, men samtidig adskiller sig fra andre former for psykodynamisk terapi på en række væsentlige punkter, bl.a. at ved ikke at fokusere på eventuelle historiske 'årsager' til den aktuelle depression.

Boelen, P. A., van den Hout, M. A. & van den Bout, J. (2006). A cognitive-behavioral conceptualization of complicated grief. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 13(2), 109-128.
<https://doi.org/10.1111/j.1468-2850.2006.00013.x> [20 sider]

Artiklen beskriver en psykologisk model for udvikling af vedvarende sorglidelse (dengang kaldet kompliceret sorg) samt et bud på behandling af lidelsen med kognitiv adfærdsterapi

Butow, P. N., Turner, J., Gilchrist, J., Sharpe, L., Smith, A. B., Fardell, J. E., Tesson, S., O'Connell, R., Gigris, A., Gebski, V.J., Asher, R., Mihalopoulos, C., Bell, M., Zola, K. G., Beith, J. & Thewes, B. (2017). Randomized trial of ConquerFear: A novel, theoretically based psychological intervention for fear of cancer recurrence. *Journal of Clinical Oncology*, 35(36), 4066-4077.
<https://doi.org/10.1200/JCO.2017.73.1257> [11 sider].

Et randomiseret, kontrolleret studie af en psykologisk intervention til frygt for tilbagefald, som er baseret på metakognitiv terapi, acceptance and commitment terapi og psykoedukation omkring sundhedsadfærd efter kræftsygdom.

Carr, A. (2012). *Family therapy: Concepts, process and practice* (3. udgave, kapitel 2 og 9, s. 54-80 og 280-320). John Wiley & Sons. [68 sider].

Kapitel 2 giver en gennemgang af familieterapiens oprindelse og historie, mens kapitel 9 gennemgår eksempler på de mest anvendte interventionsmetoder.

Carr, A. (2016). Conduct problems. I: *The handbook of child and adolescent clinical psychology: A contextual approach* (3. udgave, kapitel 10., i trykt udgave: s. 346-365, i e-bog: s. 448-471). Routledge. [20 sider]

Med udgangspunkt i teorier om adfærdsforstyrrelser gennemgås evidensbaserede behandlingsmuligheder. Der er især fokus på kognitiv adfærdsterapi, familiebaseret kommunikations- og problemløsningstræning, rådgivning m.m.

Christensen, A., Atkins, D. C., Baucom, B. & Yi, J. (2010). Marital status and satisfaction five years following a randomized clinical trial comparing traditional versus integrative behavioral couple therapy. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 78(2), 225-235. <https://doi.org/10.1037/a0018132> [11 sider]

Denne artikel formidler resultater fra den hidtil bedst udførte effektundersøgelse af parterapi, hvor integrativ adfærdsterapi sammenlignes med traditionel adfærdsterapi

Christensen, A., Wheeler, J. G., Doss, B. D. & Jacobson, N. S. (2014). Couple distress. I: D. H. Barlow (Red.), *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual* (5. udgave, kapitel 18, s. 703-731). Guilford Press. [26 sider]

Kapitlet præsenterer vanskeligheder i parforholdet, som et relevant klinisk fokus, ikke mindst pga.

tilstandens tendens til at udløse, forværre og/eller komplikere behandlingen af flere andre DSM-IV diagnostiske tilstænde på både voksen og børneområdet.

Christensen, T. Ø., Vandborg, S. & Bliksted, V. G. (2012). Kognitive behandlingsformer ved skizofreni. I: M. Arendt & N. K. Rosenberg (Red.), *Kognitiv terapi: Nyeste udvikling* (s. 79-115). Hans Reitzel. [35 sider]

Kapitlet giver en introduktion til evidensbaserede kognitive behandlingsformer ved skizofreni: Kognitiv terapi ved (høre)hallucinationer og vrangforestillinger, psykoedukation, familieterapi (flerfamiliegrupper) samt kognitiv træning og socialkognitiv træning.

Chu, J. A. (2011). The therapeutic roller coaster: Phase-oriented treatment for complex PTSD. I: *Rebuilding shattered lives: Treating complex PTSD and dissociative disorders* (2. udgave, kapitel 6, s. 109-128). John Wiley & Sons. [17 sider]

Kapitlet indledes med en redegørelse for forskellen mellem simpel og kompleks PTSD, der bl.a. bygger på Judith Hermanns tidlige arbejde henimod udviklingen af en diagnose for DESNOS eller kompleks PTSD. Herefter gennemgås fase-orienteret behandling af kompleks PTSD, suppleret med kliniske eksempler.

Clark, D. M. (1997). Panic disorder and social phobia. I: D. M. Clark & C. Fairburn G. (Red.), *Science and practice of cognitive behaviour therapy* (s. 121-153). Oxford University Press. [25 sider]

David M. Clark har været en pionerfigur inden for moderne kognitiv adfærdsmæssig angstbehandling, og artiklen redegør for hans særlige form for behandling af panikangst og socialfobi.

Cuijpers, P. (2017). Four decades of outcome research on psychotherapies for adult depression: An overview of a series of meta-analyses. *Canadian Psychology*, 58(1), 7-19.
<https://doi.org/10.1037/cap0000096> [10 sider]

Pim Cuijpers kaldes undertiden 'Mr. Meta-analysis', og han har lavet mere end 70 metaanalyser omhandlende Psykologisk behandling af depression. Artiklen opsummerer resultaterne af disse metaanalyser.

Daley, D., Van Der Oord, S., Ferrin, M., Cortese, S., Danckaerts, M., Doepfner, M., Van den Hoofdakker, B. J., Coghill, D., Thompson, M., Asherson. P., Banaschewski, T., Braudeis, D., Buitelaar, J., Dittmann, R. W., Hollis, C., Holtmann, M., Konofal, E., Lecendreux, M., Rothenberger, A., . . . Sonuga-Barke, E. J. (2018). Practitioner review: Current best practice in the use of parent training and other behavioural interventions in the treatment of children and adolescents with attention deficit hyperactivity disorder. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 59(9), 932–947.
<https://doi.org/10.1111/jcpp.12825> [16 sider]

I denne artikel diskuteses 'best practice' ift. psykologisk behandling af børn og unge med ADHD med særligt fokus på forældretræning. [16 sider].

Esbjørn, B. H., Nielsen, S. K., Caspersen, I. D., Breinholst, S. & Leth, I. (2012). Kognitiv adfærdsterapi anvendt på børn - generelle principper. I: I. Leth & B. H. Esbjørn (Red.), *Angst hos børn: Kognitiv terapi i teori og praksis* (s. 125-146). Dansk Psykologisk Forlag. [22 sider]

Beskriver nogle generelle principper der særligt er gældende i kognitiv adfærdsterapi med børn.

Fairburn, C. G. & Cooper, Z. (2014). Eating disorders: A transdiagnostic protocol. I: D. H. Barlow (Red.), *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual* (5. udgave, kapitel 17, s. 670-702). Guilford Press. [31 sider]

Gennemgår Fairburns kognitiv-adfærdsterapeutiske behandlingsmetode over for spiseforstyrrelser. Der er tale om den bedst dokumenterede behandlingsform over for Bulimi, men kapitlet foreslår, at metoden også kan anvendes ved andre spiseforstyrrelsесformer.

Flückiger, C., Del Re, A.C., Wampold, B.E. & Horvath, A.O. (2018). The alliance in adult psychotherapy: A meta-analytic synthesis. *Psychotherapy*, 55(4), 316-340. <https://doi.org/10.1037/pst0000172> [14 sider]

En ny metaanalytisk oversigt over forskning i den terapeutiske alliance. Metaanalysen indgår i Norcross' kommisjonsarbejde om evidensbaserede relationsvariabler udarbejdet af afdelinger af Den Amerikanske Psykolog Forening (se Hougaard [2019] på pensum). Den seneste udgave af kommisjonsarbejdet er redigeret af Norcross og Lambert (2019), og forkortede udgaver af kapitlerne i bogudgaven er, som Flückiger et al.s (2018), forhåndssudgivet i november-nummeret af Psychotherapy Research i 2018.

Gelso, C. (2014). A tripartite model of the therapeutic relationship: Theory, research, and practice. *Psychotherapy Research: Journal of the Society for Psychotherapy Research*, 24(2), 117-131. <https://doi.org/10.1080/10503307.2013.845920> [13 sider]

En opdatering af resultater vedrørende Gelso og Carters (1994) kendte model for den terapeutiske relation, der skelner mellem tre aspekter af relationen: arbejdsalliance, det reelle forhold og overføring/modoverføring. Modellen har haft indflydelse, men adskillelsen mellem aspekterne er også ofte kritiseret.

Greenberg, L. S. (2014a). Emotion-focused therapy. I: G. R. VandenBos, E. Meidenbauer & J. Frank-McNeil (Red.), *Psychotherapy theories and techniques: A reader* (kap. 13, s. 117-124). American Psychological Association. [7 sider]

En kort gennemgang af Lesley Greenbergs oplevelsesorienterede eller emotionsfokuserede terapi, som bygger på klientcentreret terapi og Gestaltspsykoterapi.

Greenberg, L. S. (2014b). Emotion-focused therapy process. I: G. R. VandenBos, E. Meidenbauer & J. Frank-McNeil (Red.), *Psychotherapy theories and techniques: A reader* (kap. 14, s. 125-138). American Psychological Association. [14 sider]

En kort gennemgang af terapeutiske processer i emotionsfokuseret terapi.

Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A. & Lillis, J. (2006). Acceptance and commitment therapy: Model, processes and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, 44(1), 1-25. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006> [21 sider]

Denne artikel giver en historisk gennemgang af acceptance and commitment terapiens (ACT) tilblivelse, introducerer ACTs psykopathologiske model, terapeutiske principper og præsenterer understøttende evidens.

Hougaard, E. (2013). Den terapeutiske alliance. I: T. Iversen & N. K. Rosenberg (Red.), *Professionel kontakt i samtalebehandling* (s. 33-49). Hans Reitzel. [12 sider]

En enkel indføring i begrebsdannelser og forskning vedrørende den terapeutiske alliance i psykoterapi.

Hougaard, E. (2019). *Psykoterapi: Teori og Forskning* (3. rev. udgave, kapitel 4 og 5: Empirisk udforskning af psykoterapi og Forskningsoplyst psykoterapi, s. 77-144). Dansk Psykologisk Forlag. [67 sider]

En kort oversigt over centrale forskningsmetoder og fund inden for psykoterapiforskningen.

Jensen, B.S. & Fuglsang, A.K. (2018). Narrativ eksponeringsterapi (NET) til PTSD. I: C.B. Buhmann, M. Arendt & N. K. Rosenberg (Red.) *Psykoterapeutiske tilgange til PTSD: Symptomer, undersøgelse og behandling* (kapitel 7, s. 117-130). Hans Reitzel. [12 sider]

Dette kapitel giver en kort introduktion til Narrativ eksponeringsterapi som behandlingsform ift. PTSD. Herunder brugen af indledende psykoedukation, livslinie og eksponering, samt hvilke traumegrupper behandlingen ofte benyttes overfor.

Jørgensen, C. R. (2009). *Personlighedsforstyrrelser: Moderne relationel forståelse og behandling af borderline-lidelse* (2. udgave, kapitel 5, s. 404-477). Hans Reitzel. [74 sider]

Beskriver hovedelementerne i moderne relationel psykoterapi til behandling af svære borderlinelidelser. Redegør bl.a. for forskellige niveauer i kommunikationen imellem patient og terapeut, og hvordan man kan benytte disse i det psykoterapeutiske arbejde.

Jørgensen, C. R. (2018). *Den psykoterapeutiske holdning* (s. 261-63, 266-279). Hans Reitzel. [15 sider]

I de udvalgte afsnit skitseres hovedelementerne i, hvordan man i længerevarende psykoanalytisk psykoterapi bør forholde sig til patienten, patientens præsenterede vanskeligheder, samt hvad der udspiller sig i behandlingsrelationen og i en selv som terapeut i det terapeutiske rum.

Kazdin, A. E. (2014). Moderators, mediators and mechanisms of change in psychotherapy. I: W. Lutz & S. Knox (Red.), *Quantitative and qualitative methods in psychotherapy research* (s. 87–101). Routledge. [19 sider]

Kazdin beskriver i dette kapitel vigtigheden af at undersøge moderatorer og mediatorer i psykoterapi, således at man får viden om, hvem der profiterer af en terapi, og hvad der virker i terapien.

Killingmo, B. (1989). Conflict and deficit: Implications for technique. *The International Journal of Psycho-Analysis*, 70, 65-79. [15 sider]

En klassisk artikel, hvor forfatteren argumenterer for, at forskellige former for psykopathologi kræver væsensforskellige teorier til forståelse af psykopathologiens kerne og forskellige interventionsformer.

Lancaster, C., Teeters, J., Gros, D. & Back, S. (2016). Posttraumatic stress disorder: overview of evidence-based assessment and treatment. *Journal of Clinical Medicine*, 5(11), Article 105.
<https://doi.org/10.3390/jcm5110105> [9 sider]

Dette review giver en oversigt ift. den nyeste viden ift. diagnosticering og behandling af PTSD. Den nyeste evidens gennemgås, og de behandlingsformer der oftest benyttes og pt. har det bedste evidensgrundlag opridses kort, herunder hvordan de tager udgangspunkt i og udvikler sig fra den oprindelige KAT-model. Artiklen er derfor med til at vise at PTSD-behandling kan have forskellige uformninger, og at disse alle kan være effektive, alt efter hvilken traumatype eller –gruppe, der adresseres. Af denne grund understreges også betydningen af at foretage en grundig udredning før behandling, samt at følge op på behandlingsfremskridt undervejs i forløbet.

Laver-Bradbury, C., Thompson, M., Weeks, A., Daley, D. & Sonuga-Barke, E. J. S. (2014). *Trin for trin hjælp til børn med ADHD: En selvhjælpsmanual til forældre* (s. 47-89). Human. [43 sider]

I denne manual gives eksempler på metoden i forældretræningsprogrammet New Forest Parenting Programme, som pt. er det eneste forældretræningsprogram der er udviklet specifikt til ADHD. Den teoretiske baggrund for programmet fremgår også.

Lemma, A. (2003). *Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy* (s. 1-72). John Wiley & Sons. <https://doi.org/10.1002/9780470713426> [64 sider]

Redegør for hovedtræk ved psykoanalytisk og psykodynamisk terapi.

Martell, C. R., Dimidjan, S., & Herman-Dunn, R. (2012). *Adfærdsaktivering ved depression* (s. 33-53). Dansk psykologisk Forlag.

Kapitlet gennemgår de bærende principper for adfærdsaktivering som selvstændig terapi til depressions.

Muran, J. C. & Safran, J. D. (2002). A relational approach to psychotherapy. I: F. W. Kaslow & J. J. J. Magnavita (Red.), *Comprehensive handbook of psychotherapy* (Vol. 1, s. 253-281). John Wiley. [28 sider]

Argumenterer for, at arbejdet med at opfange og hele brud på den terapeutiske alliance rummer væsentlige behandlingspotentialer.

Neacsu, A. D. & Linehan, M. M. (2014). Borderline personality disorder. I: D. H. Barlow (Red.), *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual* (5. udgave, kapitel 10, s. 394-461). Guilford Press. [62 sider]

En indføring i Linehans adfærdsterapeutiske behandling af borderline personlighedsforstyrrelser, der har været genstand for flere empiriske undersøgelser og har vundet stor international udbredelse.

O'Toole, M. S., Mennin, D. S. & Fresco, D. M. (2015). Emotion regulation therapy: An experiential approach to chronic anxiety and recurring depression. I: N. C. Thoma & D. McKay (Red.), *Working with emotion in cognitive-behavioral therapy: Techniques for clinical practice* (s. 310-330). Guilford Press. [18 sider]

Dette bogkapitel er en præsentation af Emotionsreguleringsterapi - det teoretiske grundlag og de anvendte metoder - for kronisk angst og tilbagevendende depression.

Ougrin, D. (2011). Efficacy of exposure versus cognitive therapy in anxiety disorders: Systematic review and meta-analysis. *BMC Psychiatry*, 11, Article 200. <https://doi.org/10.1186/1471-244X-11-200> [10 sider]

En metaanalyse af studier, der sammenligner kognitiv terapi med ren adfærdsterapeutisk eksponering ved angstlidelser.

Papernow, P. L. (2018). Clinical guidelines for working with stepfamilies: What family, couple, individual, and child therapists need to know. *Family Process*, 57(1), 25-51. <https://doi.org/10.1111/famp.12321> [22 sider]

Denne artikel er en praksisnær redegørelse for de dynamikker i den sammenbragte familier, som udfordrer standard-tilgange til familieterapeutisk behandling.

Reid, M. J. & Webster-Stratton, C. (2001). The incredible years parent, teacher, and child intervention: Targeting multiple areas of risk for a young child with pervasive conduct problems using a flexible, manualized treatment program. *Cognitive and Behavioral Practice*, 8(4), 377-386.
[https://doi.org/10.1016/S1077-7229\(01\)80011-0](https://doi.org/10.1016/S1077-7229(01)80011-0) [9 sider]

Artiklen er en case der illustrerer behandlingen med The Incredible Years af en 9-årig dreng med adfærdsvanskeligheder. Casen viser en model der kan tilsvare en behandling man ville igangsætte i dansk kontekst.

Reynolds, S., Wilson, C., Austin, J. & Hooper, L. (2012). Effects of psychotherapy for anxiety in children and adolescents: A meta-analytic review. *Clinical Psychology Review*, 32(4), 251-262.
<https://doi.org/10.1016/j.cpr.2012.01.005> [11 sider]

En metaanalyse af effektstudier omhandlende psykosocial behandling af angstlidelser hos børn og unge.

Rimestad, M. L., Lambek, R., Zacher Christiansen, H. & Hougaard, E. (2019). Short- and long-term effects of parent training for preschool children with or at risk of ADHD: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Attention Disorders*, 23(5), 423–434. <https://doi.org/10.1177/1087054716648775> [12 sider]

Forfatterne har foretaget en meta-analyse af forældretræning til behandling af ADHD hos førskolebørn. To forskellige analyser blev anvendt. I den ene analyse blev effekten af en given behandling udregnet på baggrund af vurderinger fra individer, der havde været tæt på behandlingen, fx forældre der havde modtaget forældretræning. I den anden analyse blev effekten udregnet på baggrund af vurderinger fra individer, der havde været blindet ift. behandlingen, fx en uafhængig forsker. Effekten af intervention på en række forskellige faktorer som vedrørte barnet (fx ADHD-symptomer) og forældrene (fx negativ forældrestil) blev undersøgt. Forskelle i behandlingseffekt på baggrund af de to analysemetoder blev diskuteret.

Rosenberg, N. K., Mørch, M. M. & Arendt, M. (2012). Kognitiv adfærdsterapi – teori og metoder. I: M. Arendt & N. K. Rosenberg (Red.), *Kognitiv terapi: Nyeste udvikling* (s. 23-53). Hans Reitzel. [29 sider]

Kort oversigt over den kognitive terapis teori og metoder på dansk.

Segal, Z.V., Williams, J.M.G. & Teasdale, J.D. (2014). *Mindfulness-baseret kognitiv terapi mod depression* (kapitel 3, s. 72-91 og kapitel 19, 20 og 21, s. 463-497). Hans Reitzel. [54 sider]

Denne bog den reviderede udgave af den første manual for og indføring i mindfulness baseret kognitiv terapi mod depression. Det første kapitel er fra den indledende del, der adresserer udviklingen af og rationalet bag metoden, de sidste 3 kapitler adresserer effekt, virkningsmekanismer og implementering af metoden. Den studerende kan med fordel også læse de to forord og indledningen til bogen, da disse giver et godt indblik i forfatternes motivation for at besætte sig med mindfulnessstræning som psykologisk intervention.

Shear, M. K. & Bloom, C. G. (2017). Complicated grief treatment: An evidence-based approach to grief therapy. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, 35(1), 6-25.
<https://doi.org/10.1007/s10942-016-0242-2> [19 sider]

Artiklen beskriver metoden “complicated grief treatment” session for session. CGT er en eklektisk metode for behandling af komplikerede sorgreaktioner, som der er fundet gode effekter af, på tværs af en række populationer, formater og studier.

Stroebe, M. & Schut, H. (2010). The dual process model of coping with bereavement: a decade on. *Omega*, 61(4), 273-289. <https://doi.org/10.2190/OM.61.4.b> [16 sider]

Artiklen omhandler en opdateret redegørelse for og diskussion af en teoretisk model for coping med interpersonelle tab. Rationalet bag topprocesmodellen samt hvordan den bidrager til den eksisterende litteratur på feltet diskuteres.

Thastum, M., Jørgensen, L. & Lundkvist-Houdoumadi, I. (2012). Manualbaseret gruppebehandling til børn med angstlidser i Danmark. I: I. Leth & B. H. Esbjørn (Red.), *Angst hos børn: Kognitiv terapi i teori og praksis* (s. 247-278). Dansk Psykologisk Forlag. [32 sider]

Omhandler det manualbaserede behandlingsprogram for angstlidser hos børn, Cool Kids, der bl.a. anvendes på Angstklinikken for Børn og Unge på Psykologisk Institut, Aarhus Universitet.

Trillingsgaard, T., Fentz, H. N., Hawrilenko, M. & Cordova, J. V. (2016). A randomized controlled trial of the Marriage Checkup adapted for private practice. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 84(12), 1145-1152. <https://doi.org/10.1037/ccp0000141> [6 sider]

Dette lodtrækningsforsøg undersøger effekten af det forebyggende tilbud Par-tjek (Eng: The Marriage Checkup) udført med en manual tilpasset forhold i dansk klinisk praksis.

van der Oord, S. & Daley, D. (2015). Moderators and mediators of treatments of youth with ADHD. I: M. Maric, P. J. M. Prins & T. H. Ollendick (Red.), *Moderators and mediators of youth treatment outcomes* (s. 123-145). Oxford University Press. [23 sider]

I dette kapitel diskuteser moderatorer og mediatorer i forskellige interventioner til ADHD hos børn, unge og deres familier.

Waite, P., Parkinson, M., Willetts, L. & Creswell, C. (2014). Modifying the family environment. I: E. S. Sburlati, H. J. Lyneham, C. A. Schniering & R. M. Rapee (Red.), *Evidence-based CBT for anxiety and depression in children and adolescents: A competencies-based approach* (s. 275-300). Wiley Blackwell. <https://doi.org/10.1002/9781118500576.ch19> [20 sider]

Kapitlet beskriver en model for, hvordan familierelaterede forhold kan lede til udvikling og vedligeholdelse af angstlidser, samt hvordan man klinisk kan intervenere ved vedligeholdende familiefaktorer.

Wampold, B.E. (2015). How important are the common factors in psychotherapy? An update. *World Psychiatry*, 14, 270-277. <https://doi.org/10.1002/wps.20238> [8 sider]

En kort oversigt over den forskningsmæssige baggrund for nonspecifikke eller fælles faktorer i psykoterapi. Bruce Wampold er nu en af de mest fremtrædende fortaler for det synspunkt, at sådanne faktorer, der er fælles for de forskellige terapiformer, spiller den største rolle for udbyttet af psykoterapi.

Waschbusch, D.A., Fabiano, G.A. & Pelham, W.E. (2012). Evidence-based practice in child and adolescent disorders. I: P. Sturmey & M. Hersen (Red.), *Handbook of evidence-based practice in clinical psychology: Vol. 1. Child and Adolescent Disorders* (s. 27-43). Wiley. [17 sider]

En overordnet introduktion til psykologiske interventioner til børn og unge med fokus på evidensbaseret behandling

Webster-Stratton, C. & Reid, J. (2014). Tailoring the incredible years. I: J. K. Ghuman & H. S. Ghuman (Red.), *ADHD in preschool children: Assessment and treatment* (s. 113-131). Oxford University Press. [18 sider]

I kapitlet beskriver skaberne af forældretræningsprogrammet De Utrolige År, Carolyn Webster-Stratton, hvordan programmet er blevet revideret så det kan anvendes til børn og forældre med ADHD. I kapitlet beskrives endvidere centrale teorier bag og metoder i programmet.

Webster-Stratton, C. & Reid, M. J. (2018). The incredible years parents, teachers, and children training series: A multifaceted treatment approach for young children with conduct problems. I: J.R. Weisz & A. E. Kazdin (Red.), *Evidence-based psychotherapies for children and adolescents* (3. udgave, s. 122-141). Guilford Press. [19 sider]

Kapitlet gennemgår The Incredible Years, som er et amerikansk manualiseret program til der har til formål at reducere trods og aggression samt fremme social udvikling og trivsel hos børn med adfærdsvanskeligheder og deres omgivelser.

Wells, A. (2009). *Metacognitive therapy for anxiety and depression* (kapitel 1, s. 1-22). Guilford Press. [22 sider]

Dette kapitel introducerer metakognitiv terapis teoretiske grundlag.

Young, J. E. & Beharty, W. T. (1998). Schema focused therapy for personality disorders. I: N. Tarrier, A. Wells & G. Haddock (Red.), *Treating complex cases: The cognitive behavioural therapy approach* (s.

340-368). Wiley. [25 sider]

Redegørelse for Jeffrey Youngs skemafokuserede kognitive terapi til behandling af personlighedsforstyrrelser.

Young, J. E., Rygh, J. L., Weinberger, A. & Beck, A. T. (2014). Cognitive therapy for depression. I: D. H. Barlow (Red.), *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual* (5. udgave, kapitel 7, s. 275-331). Guilford Press. [49 sider]

Behandlingsmanual for kognitiv depressionsbehandling af bl.a. den moderne kognitive terapis fader, Aaron T. Beck.

Pensum i alt 1416 sider (uden referencer)